

Lausuntopyyntö Viinikkalan tuotantoyksikön ympäristöluvan muuttaminen ja toiminnan aloittamislupa, Vantaa/Encore Ympäristöpalvelut Oy

VD/5948/11.01.01.09/2024

JV/TW/ES/JA

Asia

Viite: Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö 22.8.2024 (ESAVI/25261/2024).

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Encore Ympäristöpalvelut Oy:n Viinikkalan tuotantoyksikön ympäristöluvan muuttamisesta ja toiminnan aloittamisluvasta osoitteessa Varpukallionkuja 5–7, 01530 Vantaa. Lausuntoa pyydetään 4.10.2024 mennessä.

Yleiskuvaus toiminnasta ja haettava muutos

Encore Ympäristöpalvelut Oy:n (myöhemmin Encore) Viinikkalan tuotantolaitoksella osoitteessa Varpukallionkuja 5–7 (01530 Vantaa) otetaan vastaan, käsitellään ja välivarastoidaan paperia ja kartonkia, energiajätettä, puuta, alumiinitölkkejä, metallia, muovia, lasia, biojätettä, sähkö- ja elektroniikkaromua ja renkaita sekä otetaan vastaan, lajitellaan ja varastoidaan pieneriä vaarallisia jätteitä.

Encore hakee ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista lupaa toiminnan olennaiseen muuttamiseen sekä 199 §:n mukaista aloituslupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi pyydetään nykyisten lupien yhdistämistä yhteen ympäristölupaan. Nykyiset ympäristöluvat on myönnetty 28.10.2023 (ESAVI/285/04.08/2012), 14.9.2020 (ESAVI/37114/2019), 30.9.2021 (ESAVI/24096/2021) ja 28.2.2023 (ESAVI/38247/2022).

Muutoksia haetaan jätemääriin sekä jätkekoodeihin. Vastaanotettavien jätteiden määräksi haetaan 196 600 t/a (nykyisin 195 500 t/a). Jätteiden kertavarastointimääräksi esitetään yhteensä enintään 7 625 t (nykyisin 7 370 t), josta vaarallisia jätteitä 10 t (nykyisin 10 t). Jätteen käsittelymenetelmiin tai toiminta-aikoihin ei haeta muutosta. Ympäristöluvan muutoksen mukainen toiminta on tarkoitus aloittaa heti ympäristölupapäätöksen saamisesta.

Jatkossa laitoksella on tarkoitus vastaanottaa myös muualla esikäsiteltyjä romuajoneuvoja. Romuajoneuvot vastaanotetaan ja siirtokuormataan lavoille asfaltoidulla metallijätteen varastoalueella. Romuajoneuvot kuljetetaan jatkokäsittelyyn murskattavaksi eikä niitä käsitellä laitoksella. Laitoksella varaudutaan vastaanottamaan myös pieniä eriä materiaalikierrätykseen kelpaamattomia tekstiilieriä. Tavanomainen tekstiilijäte toimitetaan poltettavaksi.

Alueelle liikennöidään Varpukallionkujan kautta. Päivittäin laitokselle saapuu keskimäärin 100 kuorma-autoa ja 20 rekka-autoa. Kuljetuksia hoitavat pääasiassa sopimusurakoitsijat. Liikennöintiä on toiminta-aikoina. Laitoksella on toimintaa ma-su klo 6–24 sekä arki- että pyhäpäivinä. Hakemuksen mukaan toiminnan muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta liikennemääriin.

Hulevedet ja pohjavesi

Vuoden 2023 tarkkailuraportin mukaan hulevesipisteiden kaikissa kaivoissa todettiin korkeita pitoisuuksia typpeä ja fosforia sekä laboratorion määrittämiä ylittäviä metallipitoisuuksia ja öljyhiilivetyjä. Näytekaivoista NOK1 ja NOK2 todettiin myös tolueenia ja näytteenottokaivosta NOK2 todettiin syksyllä myös etyylibentseeniä. Näytekaivot sijaitsevat Encore Ympäristöpalvelut Oy:n

kiinteistöllä. Hulevesissä näkyy tuotantolaitoksen vaikutus hulevesien ravinteiden laatuun. Hulevesistä havaitut öljypitoisuudet ovat suhteellisen matalia ja mm. alittavat I-luokan öljynerottimelle asetetut vaatimukset poistuvan veden laadulle, jossa öljypitoisuuden tulee olla alle 5 mg/l.

Laitos ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin 1-luokan pohjavesialue (Lentoasema, 0109204) sijaitsee alueen itäpuolella noin 3,3 kilometrin päässä kiinteistön rajasta. Pohjavesinäytteistä todettiin joitain pieniä pitoisuuksia metalleja, jotka eivät ylittäneet pohjaveden ympäristölaatunormeja. Haihtuvista orgaanisista yhdisteistä todettiin 1,2-diklooripropaania. Öljyä ei todettu.

Pölyäminen, hajupäästöt sekä roskaantuminen

Hakemuksen perusteella roskaantumista, pölyämistä ja hajuja arvioidaan aistinvaraisesti. laitoksen merkittävin pölylähte on lajiteltavan materiaalin paalaus ja murskaustoiminta, joka sijaitsee sisätiloissa. Murskaus- ja paalauspisteet on varustettu pölynpoisto- ja keräysjärjestelmällä. Nykyisten lupamääräysten mukaisesti laitoksen toiminnasta aiheutuva hengitettävien hiukkasten pitoisuus ei saa ulkoilmassa ylittää hengitettävien hiukkasten (PM10) 24 tunnin raja-arvoa 50 µg/m. Pölynpoistojärjestelmä on hakijan mukaan mitoitettu tämän mukaisesti.

Biojätteen siirtokuormaushallin poistoilma johdetaan hajukaasujen käsittelylaitteistoon. Hetkellistä paikallista hajuhaittaa esiintyy kuormien saapumisen ja noudon yhteydessä, kun hallin ovet ovat auki.

Roskaantumista aiheuttavat satunnaisesti materiaalia laitokselle tuovat ajoneuvot. Roskaantumista hillitään aitauksella ja tuulisuojoilla. Ympäristöön levinneet roskat siivotaan säännöllisesti.

Melupäästöt ja melun vaikutukset ympäristöön

Hakemuksen perusteella laitoksen merkittävimmät melulähteet (murskaus ja paalaus) sijaitsevat sisätiloissa. Ulkona melua aiheutuu lähinnä piha-alueella tapahtuvasta metallijätteen vastaanotosta, kippauksesta ja lastauksesta sekä laitosalueen liikennöinnistä ja työkoneista. Romuajoneuvojen vastaanotto tapahtuu myös laitoksen piha-alueella. Metallijätettä ja romuajoneuvoja ei kuitenkaan leikata, paalata tai murskata laitoksella.

Hakemuksen mukaan metallien vastaanottomäärien kasvaminen muutoksen myötä voi lisätä melua kolahduksina. Hakemuksessa luvanhakija arvioi kuitenkin, että toiminnasta aiheutuva melu ei kuitenkaan aiheuta meluhaittaa häiriintyviin kohteisiin. Lähimmät asutut kohteet sijaitsevat noin kilometrin päässä laitosalueen pohjoispuolella.

Toiminta sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman lentomelualueiden L1 (>60 dB) ja L2 (55–60 dB) välisellä alueella. Lisäksi toiminta sijaitsee tieliikenteen melualueella 40–55 dB. Toiminta-alueen koillispuolella, noin 500 m etäisyydellä laitosalueesta, sijaitsee moottorirata. Teollisuusalueen naapuritoimijoista aiheutuu myös melua.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 1.10.2024 § 100

Ympäristöpalveluiden päällikön esitys:

Päätetään antaa seuraava kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Encore Ympäristöpalvelut oy:n Viinikkalan tuotantolaitoksen ympäristönsuojelulain mukaisesta ympäristöluvan muutoslupahakemuksesta ja toiminnan aloituslupahakemuksesta.

Käsittelymäärien ja -materiaalien lisäys

Haettavan ympäristöluvan käsittelymäärien ja -materiaalien lisäys on Vantaan ympäristökeskuksen mielestä melko vähäistä. Vastaanotettavien jätteiden määräksi haetaan 196 600 t/a (nykyisin 195 500 t/a). Vastaanotettavan metallin määrä olisi kuitenkin nousemassa 2000 tonnista 9000 tonniin eli yli nelinkertaiseksi. Alumiinitölkkien sekä PET- ja lasipullojen vuosittaiset vastaanottomäärät sisällä hallissa pienenevät yhteensä 6000 tonnilla ja tekstiilijätettä aletaan vastaanottamaan 100 tonnia vuodessa. Laitoksella on myös tarkoitus vastaanottaa esikäsiteltyjä romuajoneuvoja. Romuajoneuvoja ei käsitellä laitoksella.

Hulevedet ja pohjavesi

Laitoksella seurataan huleveden ja pohjaveden laatua kahdesti vuodessa keväisin ja syksyisin. Hulevedet ohjataan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta HSY:n hulevesiviemäriin, joka purkaa hulevedet Mustaputouksenojaan, mikä johtaa pintavedet Vantaanjoen pääuomaan, joka on osa Natura 2000 -aluetta. Vantaanjoessa elää mm. vuollejokisimpukka. Hakemuksessa ei ole tunnistettu, että Vantaanjoki on Natura 2000 -aluetta. Lupaviranomaisen tulee harkita, onko hakemusta tarpeen täydentää Natura 2000 -arviolla. Lähialueella on muitakin lupalaitoksia (Circulation Oy, S-Kuljetus Oy), jotka purkavat hulevesiä Mustaputouksenojaan ja siitä eteenpäin Vantaanjokeen. Lupajaosto katsoo, että hulevesien yhteisvaikutusta Vantaanjokeen tulee arvioida.

Hakemuksessa ei ole selkeästi avattu, että miten päästöt päätyvät hulevesiviemäriin. Kaikissa näytekäivoissa todettiin korkeita pitoisuuksia typpeä ja fosforia sekä laboratorion määritysrajan ylittäviä metallipitoisuuksia ja öljyhiilivetyjä. Hakemukseen tulee täydentää hulevesien kulkureittiä ja mahdollisia päästölähteitä sekä sitä, kuinka päästöjen joutuminen hulevesiviemäriin voidaan estää.

Haettavan ympäristöluvan muutoksen toiminta ei todennäköisesti lisää Mustaputouksenojan ja pohjaveden kuormitusta verrattuna nykyiseen ympäristölupaan.

Pöly, hajut ja roskaantuminen

Ympäristölupajaosto muistuttaa, että ympäristöluvan muutoksen myötä piha-alueella vastaanottavan jätemäärän kasvu sekä kuljetusten lisääntyminen voi lisätä alueen roskaantumista sekä liikennöinnistä ja kuormien kippauksista aiheutuvaa pölyämistä. Muutos lisää siten piha-alueiden tarkkailun, puhtaanapidon ja pölyntorjuntatoimien tarvetta. Pöly- ja hajupäästöjen ehkäisemiseksi sisätiloissa tapahtuvan murskaustoiminnan pölynkeräysjärjestelmän sekä biojätteen siirtokuormaushallin hajunpoistojärjestelmän toiminta tulee tarkastaa ja tarvittaessa huoltaa säännöllisesti.

Melu

Lupajaosto katsoo tarpeelliseksi nostaa esiin, että laitoksen piha-alueella suoritettavat toiminnot ovat lisääntyneet vuosien myötä. Laitoksen saadessa luvan vuonna 2013, ulkona sai käsitellä 1000 tonnia metallijätettä vuodessa. Vuonna 2020 lupaa muutettiin siten, että metallijätteen vastaanottomääriä kasvatettiin 2000 tonniin vuodessa, ja vuonna 2021 laitoksen piha-alueella alettiin harjoittaa myös renkaiden vastaanottoa ja välivarastointia. Näiden lupakäsittelyiden aikana ei ilmeisesti ole laadittu varsinaista asiantuntijaselvitystä toiminnasta aiheutuvasta ympäristömelusta, vaan melun leviämisalueen arviointi on lupaharkinnassa perustunut luvanhakijan ilmoitukseen.

Nyt haetaan lupaa kasvattaa metallijätteen vuosittaista vastaanottomäärää 9000 tonniin. Samalla esimerkiksi alumiinitölkkien sekä PET- ja lasipullojen vuosittaiset vastaanottomäärät sisällä hallissa pienenevät yhteensä 6000 tonnilla, ja tekstiilijätettä aletaan vastaanottamaan 100 tonnia vuodessa. Toisin sanoen merkittävin muutos kohdistuu nimenomaan ulkona vastaanotettaviin jätemääriin, jotka kasvavat. Vaikka laitoksen pääpaino ei edelleenkaan ole metallinkäsittelyssä ja merkittävin osuus

laitoksen toiminnasta haetun muutoksen jälkeenkin tapahtuu sisällä, tulee ulkona käsiteltävän metallijätteen määrä muutoksen myötä olemaan 350 % suurempi, kuin mitä se on tällä hetkellä. Kasvu johtunee pääasiallisesti esikäsiteltyjen romuajoneuvojen vastaanoton aloittamisesta. Tähän asti laitoksella on vastaanotettu metallijätettä pääsääntöisesti vain pieninä erinä 240 tai 660 litran astioissa.

Nämä muutokset lisäävät ympäristömelua. Lähimmät melulle altistuvat kohteet sijaitsevat laitosalueen pohjoispuolella noin kilometrin päässä, eikä hakija odota laajennetun toiminnan aiheuttavan merkittävää meluhaittaa näihin kohteisiin. Lupajaosto huomauttaa kuitenkin, että ilman hakemukseen liitettyä melumittaukseen tai -mallinnukseen perustuvaa selvitystä, on vaikea luotettavasti arvioida sitä, millaisia vaikutuksia haetun toiminnan melulla voi olla ympäristöön yksin tai yhdessä lähialueen muiden merkittävimpien melulähteiden kanssa (esim. S-kuljetus oy, Circulation oy Viinikkala, Vantaan Vauhtikeskus). Niin ikään epäselväksi jää, millainen melutason nousu eri toimintojen yhteisvaikutuksena mahdollisesti aiheutuu Viinikan jalopuumetsän luonnonsuojelualueella taikka niillä kiinteistöillä, joita yhteismelun lisäksi rasittaa entuudestaan lentomelu ja Katriinantien liikenteen aiheuttama taustakuormitus.

Viinikkalan pohjoispuoleisilla Kiilan asuinalueilla pitkäaikainen altistus eri toimintojen yhteisvaikutuksille on vähentänyt asukkaiden sietokykyä erityisesti meluhaitoille. Tällöin voidaan puhua melulle herkistymisestä. Kaikenlainen melu koetaan silloin helposti sietämättömäksi, vaikka melu pysyisi sallittujen raja-arvojen sisällä. Lupajaostolle onkin tärkeää, että lupaviranomainen tunnistaa sen, että Kiilassa olevien lukuisten eri toimintojen yhteisvaikutukset sekä tieliikenteen ja lentomelun aiheuttama taustakuormitus korostavat melupäästöjen selvittämisen tärkeyttä lupaharkinnassa, eivätkä vähennä sitä. Tässä tapauksessa on myös huomionarvoista, että vallitsevat tuuliolosuhteet (Suomessa yleensä lounaistuuli) monesti pikemminkin painavat melua Viinikkalasta Kiilan asutuksen suuntaan, kuin toisin päin.

Yhteenvedonaan lupajaosto toteaa hakemuksen melua koskevista tiedoista, että laitoksen kokonaismelutasoa ei ole arvioitu riittävästi. Annettujen tietojen perusteella ei voida luotettavasti päätellä sitä, että jätteenkäsittelylaitoksen aiheuttama melu, liikenne mukaan lukien, on alueen kokonaismelukuormituksesta hakemuksessa esitetyllä tavalla vähäinen. Hakemusta tulee siksi tarkentaa asianmukaisella meluselvityksellä. Niin ikään lupahakemuksessa on esitettävä tarkempaa tietoa suunniteltujen jätemäärämuutosten vaikutuksesta laitosalueen liikennemääriin. Koska laitos toimii myös yöaikaan (toimintaa klo 06–24), on lisäksi ilmoitettava metallijätteen vastaanotto- ja siirtokuormausajat ulkona.

Lupajaosto toteaa lopuksi, että jos lupaharkinnassa vaikuttaa puuttuvan jokin olennainen selvitys luvan myöntämisedellytysten arvioimiseksi, lupaviranomaisen on hyvän hallintotavan ja ympäristönsuojelulain 40 §:n mukaisesti pyydettävä hakijaa täydentämään hakemusta jo ennen lausunto- ja kuulemiskierrosta.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Päätettiin antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ympäristöpalveluiden päällikön esityksen mukainen lausunto Encore Ympäristöpalvelut oy:n Viinikkalan tuotantolaitoksen ympäristönsuojelulain mukaisesta ympäristöluvan muutoslupahakemuksesta ja toiminnan aloituslupahakemuksesta. (ESAVI/25261/2024).

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Täytäntöönpano: Ote ESAVI:lle sähköisen asiointipalvelun kautta

Muutoksenhakuohje: 3. oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Tommi Wallenius, ympäristötarkastaja, p. 040 354 2373, tommi.wallenius@vantaa.fi (käsittelymäärien ja -materiaalien lisäys sekä hulevedet ja pohjavesi)

Jouni Ahtiainen, ympäristösuunnittelija, p. 043 827 2543, jouni.ahtiainen@vantaa.fi (pöly, hajut ja roskaantuminen)

Eeva Somerkoski, ympäristötarkastaja, p. 040 768 0359, eeva.somerkoski@vantaa.fi (melu)